

ROZDZIAŁ I ZASADY OGÓLNE

1. Podstawę prawną Regulaminu dyplomowania na kierunku Kryminologia, studia I stopnia stanowią:
  - Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 742 ze zm.),
  - Regulamin Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr 45/2022/2023 Senatu UKW z dnia 27 kwietnia 2023 r.
    - <https://bip.ukw.edu.pl/download/63414/regulamin-studi%C3%B3w-2023.pdf>,
  - Procedura dyplomowania Kolegium IV Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
    - https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury
  - Procedura zatwierdzania tematów prac dyplomowych przyjęta przez Radę Kolegium IV,
    - https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_iv/procedury
  - Zarządzenie Nr 53/2022/2023 Rektora UKW z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA)
    - https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13378/53_Zarz%C4%85dzenie_APD.pdf,
  - Zarządzenie nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego
    - https://www.ukw.edu.pl/akty-prawne/plik/13378/53_Zarz%C4%85dzenie_APD.pdf
2. Przedmiotem regulaminu są:
  - a) kompetencje podmiotów Wydziału zaangażowanych w proces dyplomowania,
  - b) przydział i zatwierdzanie promotorów, recenzentów i tematów prac dyplomowych,
  - c) złożenie pracy, zatwierdzenie pracy oraz przebieg egzaminu dyplomowego,
  - d) weryfikowanie znaczenia jakości dyplomów dla interesariuszy zewnętrznych.

ROZDZIAŁ II

KOMPETENCJE PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W PROCES DYPLOMOWANIA NA WPIE

1. Podmiotami zaangażowanymi w proces dyplomowania na Wydziale Prawa i Ekonomii są:
  - a) Prodzikan ds. kształcenia,
  - b) Sekretariat Wydziału Prawa i Ekonomii,
  - c) Rada Kierunku Kryminologia,
  - d) nauczyciele akademicki,
  - e) studenci,
  - f) interesariusze zewnętrzni.
2. Zadania Prodzikan ds. kształcenia obejmują:

- a) przygotowanie propozycji kandydatów na promotorów i recenzentów prac dyplomowych i przekazanie do akceptacji Radzie Kierunku przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego (do 1.06. każdego roku akademickiego),
  - b) przygotowanie, organizowanie i przeprowadzanie podziału studentów na seminaria przed zakończeniem semestru, poprzedzającego semestr, w którym zaplanowane jest seminarium,
  - c) przygotowanie harmonogramu egzaminów dyplomowych do końca marca i po uzyskaniu akceptacji dyrektor kolegium ogłoszenie harmonogramu do 10 kwietnia.
3. Zadania Sekretariatu Wydziału obejmują przyjmowanie i przekazywanie Radzie Kierunku do zatwierdzenia wykazu tematów prac dyplomowych przekazanych przez promotorów.
4. Zadania Rady Kierunku Kryminologia obejmują:
- a) opracowanie szczegółowego regulaminu dyplomowania po rozpoczęciu kadencji Rady, na początku roku akademickiego,
  - b) modyfikację lub zmianę regulaminu dyplomowania w miarę potrzeb,
  - c) przyjęcie od promotorów i zatwierdzenie tematów prac dyplomowych w postaci papierowej lub elektronicznej w ciągu dwóch tygodni od przekazania ich przez Sekretariat Wydziału, nie później niż jeden semestr przed terminem ukończenia studiów,
  - d) zbieranie od podmiotów odpowiedzialnych pisemnych propozycji działań naprawczych w celu podniesienia jakości i wartości dyplomów na bieżąco,
  - e) zatwierdzenie promotorów poszczególnych prac do 30 czerwca każdego roku akademickiego,
  - f) przygotowanie na podstawie informacji od koordynatorów przedmiotów zagadnień na egzamin dyplomowy.
5. Zadania promotorów obejmują:
- a) ustalanie wraz ze studentem tematu pracy dyplomowej i przedłożenie propozycji do akceptacji Radzie Kierunku - do 1.12. każdego roku akademickiego,
  - b) prowadzenie, nadzorowanie i wspieranie procesu powstawania pracy dyplomowej do końca ostatniego semestru,
  - c) przed zaakceptowaniem pracy dyplomowej w systemie APD:
    - sprawdzenie poprawności danych wprowadzonych przez studenta/tkę do systemu APD,
    - sprawdzenie poprawności pracy dyplomowej wprowadzonej przez studenta/tkę do systemu APD, tj. sprawdzenie, czy plik oprócz pracy zawiera odpowiednią stronę tytułową, streszczenie, słowa kluczowe, oświadczenie oraz inne załączniki (jeśli praca studenta/teki takie posiada),
    - przesłanie pracy dyplomowej do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA),
    - zapoznanie się z raportami (ogólnym i szczegółowym) z badania pracy dyplomowej wygenerowanymi przez JSA;
  - d) po zaakceptowaniu pracy dyplomowej w systemie APD - zaliczenie studentowi/tce w protokole seminarium dyplomowego, bez zbędnej zwłoki,

- e) wydrukowanie i podpisanie raportu ogólnego z badania pracy dyplomowej i przekazanie podpisanego raportu do Biura Obsługi Studentów najpóźniej 3 dni przed terminem planowanego egzaminu dyplomowego,
  - f) wypełnienie i zatwierdzenie w systemie APD formularza oceny pracy dyplomowej oraz przekazanie do Biura Obsługi Studentów wydrukowanej z systemu APD i podpisanej, papierowej wersji recenzji najpóźniej 3 dni przed terminem planowanego egzaminu dyplomowego,
  - g) opiniowanie wniosków dotyczących pracy dyplomowej.
6. Studenci w procesie dyplomowania zobowiązani są do:
- a) dokonania wyboru promotora pracy dyplomowej przed zakończeniem semestru, poprzedzającego semestr, w którym zaplanowane jest seminarium,
  - b) dokonania wyboru tematu pracy dyplomowej po uzgodnieniu z promotorem - do 1.12. każdego roku akademickiego,
  - c) przygotowania pod kierunkiem promotora i przy jego wsparciu pracy dyplomowej do końca ostatniego semestru,
  - d) rejestracji oraz złożenia formularza rejestracji pracy dyplomowej w Biurze Obsługi Studenta nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu dyplomowego,
  - e) wykonania czynności związanych z wprowadzeniem i sprawdzeniem pracy w APD,
  - f) przystąpienia do egzaminu dyplomowego w terminie wyznaczonym przez właściwego Prodziekana ds. kształcenia.
7. Interesariusze zewnątrzni zobowiązani są do bieżącego informowania o znaczeniu dyplomu w środowisku oraz do proponowania działań mogących podnieść jakość i wartość dyplomu.
8. Recenzenci są zobowiązani do wypełnienia oraz zatwierdzenia w systemie APD formularza oceny pracy dyplomowej i przekazania do Biura Obsługi Studentów wydrukowanej z systemu APD i podpisanej, papierowej wersji recenzji najpóźniej 3 dni przed terminem planowanego egzaminu dyplomowego.

ROZDZIAŁ III

PRZYGOTOWANIE DO OBRONY PRACY DYPLOMOWEJ

1. Harmonogram egzaminów dyplomowych ogłasza Prodziekan ds. kształcenia do 10.04. każdego roku akademickiego.
2. Studenci składają wniosek o wydanie suplementu i/lub dyplomu w języku obcym siedem dni przed ukończeniem studiów.
3. Studenci przygotowują pracę dyplomową zgodnie z zasadami określonymi w Zarządzeniu Nr 53/2022/2023 Rektora UKW z dnia 10 maja 2023 r., załączniku nr 1 do niniejszego regulaminu oraz wytycznymi promotora pracy.
4. Obowiązki studenta w zakresie zarejestrowania pracy w systemie APD obejmują:

- a) złożenie w Biurze Obsługi Studenta, nie później niż 14 dni przed terminem egzaminu dyplomowego, druku rejestracji pracy dyplomowej,
- b) sprawdzenie w systemie APD tytułu pracy dyplomowej w języku polskim bądź w języku pracy i w języku polskim,
- c) wprowadzenie do systemu APD streszczenia pracy w języku polskim bądź w języku pracy i w języku polskim,
- d) wprowadzenie do systemu APD słów kluczowych w języku polskim bądź w języku pracy i w języku polskim,
- e) wprowadzenie do systemu APD wersji elektronicznej pracy dyplomowej. Elektroniczna wersja pracy dyplomowej musi zawierać:
  - streszczenie pracy i słowa kluczowe,
  - podpisane zeskanowane oświadczenie autora/rki pracy dyplomowej, że praca została napisana samodzielnie i nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w wyższej uczelni oraz że wydrukowana wersja pracy dyplomowej jest identyczna z wprowadzoną do systemu APD wersją elektroniczną oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody/braku zgody na udostępnienie przez Uniwersytet pracy dyplomowej dla potrzeb działalności badawczej i dydaktycznej.

Praca dyplomowa wraz z wymienionymi elementami musi być zapisana w całości w jednym pliku w formacie PDF [w przypadku pracy dyplomowej zawierającej załączniki niebędące integralną częścią drukowanej pracy należy je wprowadzić do systemu APD jako spakowane do jednego pliku archiwum (ZIP, RAR, 7Z)].

- f) po zatwierdzeniu pracy dyplomowej przez promotora w systemie APD - wydrukowanie z tego systemu 1 egzemplarza pracy z numerami kontrolnymi i złożenie go w Biurze Obsługi Studentów nie później niż 7 dni przed planowaną datą egzaminu dyplomowego, ale nie później niż do 30 czerwca na studiach stacjonarnych i do 30 września na studiach niestacjonarnych w każdym roku akademickim,
  - g) po złożeniu pracy dyplomowej w Biurze Obsługi Studentów - złożenie, bez zbędnej zwłoki, w Biurze Obsługi Studenta, wszystkich dokumentów wymaganych do zakończenia studiów.
5. Nauczyciele akademicy będący promotorami zobowiązani są do:
- a) sprawdzenia poprawności i zatwierdzenia danych wprowadzonych przez studenta,
  - b) przesłania pracy dyplomowej do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA),
  - c) zapoznania się z raportami (ogólnym i szczegółowym) z badania pracy dyplomowej wygenerowanymi przez JSA,
  - d) wydrukowania i podpisania raportu ogólnego z badania pracy dyplomowej,
  - e) złożenia w Biurze Obsługi Studenta podpisanego raportu z badania pracy dyplomowej najpóźniej na 3 dni przed terminem egzaminu dyplomowego,
  - f) wypełnienia i zatwierdzenia w programie APD formularza oceny pracy dyplomowej i przekazania do Biura Obsługi Studenta podpisanych papierowych wersji recenzji wydrukowanych z systemu APD w terminie 3 dni przed datą obrony pracy dyplomowej.
6. Recenzent lub recenzenci zobowiązani są do wypełnienia i zatwierdzenia w programie APD formularza oceny pracy dyplomowej oraz przekazania do Biura Obsługi Studenta podpisanych

papierowych wersji recenzji wydrukowanych z systemu APD najpóźniej 3 dni przed terminem planowanego egzaminu dyplomowego.

7. Promotor oraz recenzent (recenzenci) dopuszczają do obrony pracę, która została poprawnie wprowadzona, zweryfikowana oraz której badanie programem JSA wykazuje podobieństwo treści poniżej racjonalnego poziomu (maksymalny próg to 40%). Promotor w uzasadnionych przypadkach dopuszcza do obrony pracę wykazującą podobieństwo treści na wyższym poziomie, wskazując jednocześnie uzasadnienie.

ROZDZIAŁ IV

PROCEDURY SZCZEGÓLNE

1. Studenci składają podanie o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej do Dyrektora Kolegium wraz z opinią promotora pracy na studiach stacjonarnych do 30 czerwca, na studiach niestacjonarnych do 30 września.
2. Nauczyciele akademicki i studenci składają wniosek do Dyrektora Kolegium o przeprowadzenie otwartego egzaminu dyplomowego po uzgodnieniu z promotorem nie później niż na 3 tygodnie przed przewidywanym terminem egzaminu dyplomowego.

ROZDZIAŁ V

EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej w języku polskim.
2. Egzamin dyplomowy składa się z trzech części – omówienia przez studenta pracy dyplomowej oraz odpowiedzi na pytanie promotora i odpowiedzi na pytanie recenzenta. Omówienie przez studenta pracy dyplomowej obejmuje sprawdzenie umiejętności przedstawienia pracy dyplomowej (tematu, celów, hipotez, zakresu podmiotowego i przedmiotowego, wykorzystanych źródeł informacji i metod badawczych, wniosków).
3. Pytania na egzaminie dyplomowym są formułowane na podstawie listy zagadnień określonych Załączniku nr 2 do niniejszego Regulaminu i udostępnione są studentom na stronie Wydziału.
4. Egzamin dyplomowy powinien wykazać, że student:
  - a) posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych,
  - b) potrafi wyczerpująco i przekonująco przedstawić odpowiedzi na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się przy tym wiadomościami z literatury modułu, jak i sądami własnymi,
  - c) samodzielnie identyfikuje problemy postawione w zadanych pytaniach,
  - d) prowadzi wywód logicznie, posługuje się jasnym i precyzyjnym językiem.
5. Każda z części egzaminu jest oceniana osobno. Ocenę egzaminu dyplomowego stanowi średnia arytmetyczna z trzech ocen za poszczególne jego części. Szczegółowe zasady oceniania zawarte są w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.

6. Po udzieleniu odpowiedzi na pytania przez Dyplomanta Komisja egzaminacyjna odbywa zamkniętą dyskusję nad odpowiedziami, ocenia je i sporządza protokół z egzamin dyplomowego.
7. Komisja egzaminacyjna informuje Dyplomanta o otrzymanych ocenach z obrony ze wskazaniem ocen częściowych oraz oceny całościowej, która będzie wpisana na dyplomie. Ocena całościowa jest składową oceny pracy, oceny z egzaminu i średniej z toku studiów.
8. Pozostałe kwestie związane z egzaminem dyplomowym określa dokument Procedura dyplomowania. Kolegium IV Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Regulamin Studiów UKW.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Ogłoszenie regulaminu ma miejsce w sposób zwyczajowo przyjęty w Uczelni.
2. Regulamin wchodzi w życie po upływie 3 dni po jego ogłoszeniu.

1. Zasady ogólne

Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej jest warunkiem koniecznym przystąpienia studenta do egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa przygotowywana przez studenta kierunku kryminologia powinna być powiązana z kierunkiem studiów, a więc dotyczyć zagadnień związanych z przestępczością: jej przyczyn i skutków, typologii, struktury, dynamiki, geografii, a także kryminogennych zjawisk społecznych oraz polityki kryminalnej i zapobiegania przestępczości.

Możliwe jest także przygotowanie pracy z zakresu poszczególnych dziedzin prawa (karnego, cywilnego, gospodarczego, finansowego itp.), o ile jej temat będzie powiązany z kryminologią. Temat pracy powinien dotyczyć zagadnień na tyle szczegółowych, aby praca spełniała elementarne kryteria nowatorstwa. Może ona dotyczyć np. struktury przestępczości w określonym regionie, analizy nowych uregulowań prawnych i ich wpływu na przestępczość, aktualnych wydarzeń, których analiza stawia pewne kwestie z zakresu kryminologii w nowym świetle, może odnosić się do jakiegoś studium przypadku, może także dotyczyć analizy danych statystycznych i wynikających z nich wniosków.

Bezpośrednią opiekę nad wykonaniem pracy dyplomowej sprawuje promotor. Promotor pomaga dyplomantowi w ustaleniu tematu pracy, jej planu i struktury, wyborze metod badawczych oraz doborze źródeł wiedzy niezbędnych dla jej przygotowania, w tym publikacji i aktów prawnych i weryfikuje ostateczną jej redakcję. Promotor czuwa nad jakością merytoryczną pracy oraz nad terminowością jej przedłożenia.

2. Wymogi szczegółowe

2.1. Temat pracy

Temat pracy musi być zgodny z kierunkiem studiów, a więc dotyczyć kryminologii. Powinien on zostać określony w drodze wspólnych ustaleń studenta i promotora podjętych w celu osiągnięcia konsensusu badawczego tak, aby obie strony były przekonane o zasadności wyboru. Uzgodniona tematyka pracy może być efektem:

1. ustaleń poczynionych przez promotora, np. wynikających z jego wiedzy o konkretnych, wymagających analizy problemach związanych z kryminologią,
2. doświadczeń studenta, zdobytych podczas studiów, w ramach pracy zawodowej lub wynikających ze szczególnych zainteresowań,
3. potrzeb podjęcia eksploracji konkretnych zagadnień związanych z kryminologią, zdiagnozowanych w wyniku współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

Temat musi być sformułowany czytelnie, zgodnie z najwyższymi standardami języka polskiego, jak też języka prawniczego i prawnego. Winien być on zawarty w jednym zdaniu, ewentualnie z dookreśleniem po myślniku.

2.2. Zawartość pracy

Praca musi zawierać stronę tytułową, spis treści, streszczenie, wstęp, rozdziały, podsumowanie oraz bibliografię, ewentualnie spis tabel, spis rysunków, spis załączników, załączniki.

Streszczenie powinno stanowić syntetyczną charakterystykę pracy i prezentować najważniejsze kwestie jej dotyczące.

Wstęp do pracy powinien zawierać ogólne informacje dotyczące pracy:

- uzasadnienie wyboru tematu i jego znaczenia dla kryminologii,
- określenie celów stawianych sobie przez autora pracy,
- wskazanie problemu, który ma być rozwiązany,
- wskazanie zakresu i oczekiwanych efektów planowanej analizy,
- informacje na temat zastosowanych metod badawczych (metody formalno-dogmatycznej, metody statystycznej, metody monograficznej, metody komparatystycznej i innych),
- informacje o wykorzystanych źródłach wiedzy, w szczególności aktów prawnych, opracowań zwartych i artykułów, orzeczeń, stron internetowych i innych,
- krótki opis struktury pracy, w szczególności liczby, kolejności i charakteru poszczególnych rozdziałów.

Wstęp powinien obejmować około dwie strony. Część główną pracy należy podzielić na rozdziały i podrozdziały. Każdy rozdział powinien stanowić zamkniętą całość, kompleksowo prezentującą część wybranego zagadnienia, które podjęto w pracy. Rozdziały w miarę możliwości powinny być zbliżone do siebie objętościowo, chyba że przewaga jednego z nich jest uzasadniona jego charakterem. W każdym z rozdziałów należy wydzielić co najmniej dwa podrozdziały. Praca winna składać się z nie mniej jak trzech rozdziałów.

Jako że kryminologia to studia o profilu praktycznym, to w pracy należy podjąć oraz zaprezentować badania statystyczne, ankietowe lub inne empiryczne w obszarze, którego dotyczy praca. Może to być także studium przypadku lub przypadków.

Tytuły rozdziałów i podrozdziałów muszą być czytelne, zgodne ze standardami języka polskiego oraz języka prawnego i prawniczego i nie mogą stanowić powtórzeń tematu pracy.

W około dwustronicowym **podsumowaniu** powinny znaleźć się informacje dotyczące:

- oceny tego, na ile udało się zrealizować sformułowany we wstępie cel,
- własną opinię odnośnie do zagadnień podjętych w pracy, w tym sformułowanie wniosków *de lege lata* oraz postulatów *de lege ferenda*.
- ocenę znaczenia przeprowadzonych badań dla kryminologii i jej rozwoju.

Bibliografia powinna odzwierciedlać wszystkie pozycje do których odwołuje się autor pracy w przypisach do tekstu; nie może zawierać prac w przypisach nieprzywołanych. Należy w niej wyodrębnić: źródła prawa według ich systematyzacji pionowej z uwzględnieniem chronologii, publikacje wymienione w kolejności alfabetycznej według nazwisk autorów (lub tytułów – w przypadku prac pod redakcją), orzeczenia, strony internetowe, pozostałe źródła. Poszczególnych pozycji nie należy numerować.

W pracy należy wykorzystać przede wszystkim opracowania naukowe, w tym monografie i artykuły naukowe w liczbie nie mniejszej niż 30 pozycji. Jedyne pomocniczo należy sięgać do wydawnictw popularnonaukowych i popularnych, w tym do źródeł internetowych. Należy korzystać z publikacji aktualnych, a do mających znaczenie historyczne sięgać jedynie, gdy jest to uzasadnione specyfiką tematu.

Objętość pracy zależy od specyfiki podjętego zagadnienia, powinna jednak wynosić co najmniej około 40 stron znormalizowanego tekstu.

3. Wymogi techniczne i redakcyjne

3.1. **Objętość** pracy dyplomowej (bez załączników) powinna obejmować minimum 40 stron w przypadku pracy licencjackiej.

3.2. Redagowanie przypisów:

- książka autorska: pierwsza litera imienia autora, nazwisko autora, tytuł książki (kursywą), miejsce i rok wydania, strona (np. s. 5.);
  - przykład: J. Moszczyński, *Subiektywizm w badaniach kryminalistycznych*, Olsztyn 2011, s. 58.
- praca zbiorowa: pierwsza litera imienia autora, nazwisko autora rozdziału, tytuł rozdziału (kursywą), (w:) tytuł książki (kursywą), skrót imienia i nazwisko redaktora, miejsce i rok wydania, strona;
  - przykład: J. Wójcikiewicz, *Kryminalistyka a policja - niewykorzystane możliwości?*, (w:) *Bezpieczeństwo - Policja - Kryminalistyka*, red. J. Czapska, A. Okrasa, Kraków 2015, s. 40.
- artykuł w czasopiśmie: pierwsza litera imienia autora, nazwisko autora, tytuł artykułu (kursywą), tytuł czasopisma, rok i numer, strona;
  - przykład: M. Przybyłowski, *Problematyka identyfikacji ciał ofiar katastrof lotniczych w Polsce. Rola biegłego z zakresu medycyny sądowej w grupie oględzinowej oraz w zespole do spraw identyfikacji ciał ofiar katastrof (DVI)*, *Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii* 2020, nr 2-3, s. 140.
- źródła internetowe – dokładny adres (tak, by wpisując go można było dotrzeć do informacji przywoływanej przez autora pracy), numer strony (jeśli tekst jest wielostronicowy) i data odczytu;
- komentarze dostępne w systemach informacji prawnych (Legalis, Lex): pierwsza litera imienia autora, nazwisko autora, komentarz do art. ..., (w:) tytuł komentarza (kursywą), skrót imienia i nazwisko redaktora, miejsce i rok wydania, numer tezy;
  - przykład: J. Skorupka, Komentarz do art. 5, (w:) *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. J. Skorupka 2020, wyd. 33, Legalis, teza 7.
- akty prawne: rodzaj aktu (ustawa, rozporządzenie, zarządzenie), w razie potrzeby organ wydający (Minister Sprawiedliwości, Rada Ministrów), data wydania, tytuł aktu, miejsce publikacji (Dz.U., Dz.Urz.), jeśli opublikowano – miejsce publikacji tekstu jednolitego (t.j.)
  - przykład: Ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138.
  - przykład: Wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji z 13 lipca 2020 r. w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców, Dz.Urz.KGP z 2020 r., poz. 37.
- orzeczenia: rodzaj orzeczenia, nazwa organu, data, sygnatura, miejsce publikacji lub wzmianka, że orzeczenie nie zostało opublikowane
  - przykład: wyrok SN z 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, Legalis;
  - uchwała SN z 30 grudnia 1993 r., III CZP 146/93, OSNC 1994/5/94;

- jeśli przywoływane źródło powtarza się w kolejnych dwóch przypisach: ibidem (albo tamże), strona;
- jeśli przywoływane źródło w przypisie znalazło się już w jednym z wcześniejszych przypisów (ale nie bezpośrednio wcześniej): pierwsza litera imienia autora, nazwisko autor, pierwsze trzy wyrazy tytułu i 3 kropki, strona;
- w odniesieniu do źródeł prawa należy w przypisach powoływać publikatory zawierające teksty jednolite aktów prawnych..

3.3. Tabele, wykresy, schematy, rysunki:

- każda tabela, wykres, schemat, rysunek muszą być nad nimi oznaczone numerem (z kropką) i tytułem (bez kropki po nim), a bezpośrednio pod tabelą, wykresem, schematem, czy rysunkiem ma być podane źródło, np.: Źródło: opracowanie własne na podstawie ... (i dalej, jak w przypisach);
- jeśli tabela, wykres, schemat są skopiowane z jakiejś pozycji, przy określaniu źródła obowiązują zasady identyczne jak przy sporządzaniu przypisów;
- każda tabela, wykres, schemat muszą zostać skomentowane przez autora pracy - mają być wyciągnięte wnioski, spostrzeżenia, które autor uważa za ważne z punktu widzenia toku wyводу albo ich zamieszczenie musi być poprzedzone zapowiedzią.

3.4. **Wydruk** pracy dyplomowej powinien spełniać następujące wymagania:

- format papieru A4,
- czcionka: Times New Roman,
- wielkość czcionki podstawowej: 12 pkt,
- odstęp między wierszami: 1,5 wiersza,
- numeracja i tytuły rozdziałów: czcionka pogrubiona 14 pkt (Rozdział 1. ...), od lewej,
- numeracja i tytuły podrozdziałów: czcionka pogrubiona 13 pkt (1.1. ....), od lewej,
- tekst wyjustowany; nowy rozdział zawsze na nowej stronie a podrozdział z kilkoma spacjami odstępu;
- nie należy stawiać kropek na końcu tytułów rozdziałów i podrozdziałów, punktów, tytułów tabel, wykresów itd.;
- nr-y i tytuły tabel, schematów, wykresów itp. - Times New Roman 12 pkt, czcionka pogrubiona; numeracja ciągła przez całą pracę;
- odnośniki i przypisy - numeracja ciągła przez całą pracę, Times New Roman 10 pkt,;
- przypisy - na dole danej strony;
- marginesy: górny, dolny i zewnętrzny po 2,5 cm, wewnętrzny 3,5 cm;
- obowiązuje wyjustowanie tekstu (wyrównanie tekstu do obu marginesów);
- stosować akapity, wcięcie akapitu 1,25;

- wszystkie strony pracy, z wyjątkiem tytułowej, ponumerowane (numeracja stron w stopce, wyrównana do prawej, czcionka o rozmiarze 12 pkt.);
- pierwszą stroną jest strona tytułowa pracy dyplomowej (bez umieszczenia na niej numeru strony);
- wydruk dwustronny i oprawa miękka.

3.5. Bibliografia

Dla przygotowania pracy licencjackiej należy wykorzystać co najmniej 20 publikacji zwartych i artykułów, a ponadto w zależności od tematu - inne źródła wiedzy; w sumie – w liczbie około 30. Jedynie szczególnie nowatorski temat może uzasadniać odstępstwo od tych założeń, co należy uzasadnić we wprowadzeniu do pracy.

Wykorzystane opracowania muszą być jak najnowsze, w szczególności odnoszące się do aktualnego stanu prawnego będącego przedmiotem analiz pracy, a do starszych prac można sięgać jedynie w przypadku odnoszenia się do stanu prawnego nieobowiązującego się dla ukazania perspektywy historycznej podjętego zagadnienia.

Należy korzystać z jednolitych tekstów aktów prawnych. Warto sięgnąć także do orzecznictwa, w tym sądów powszechnych i sądów administracyjnych oraz innych podmiotów. Jedynie pomocniczo można korzystać ze stron internetowych, których zakres wykorzystania może być jedynie uzupełniający tak merytorycznie, jak i ilościowo.

ZAŁĄCZNIK NR 2

ZAGADNIENIA DO EGZAMINU DYPLOMOWEGO

KIERUNEK KRYMINOLOGIA – STUDIA I STOPNIA

1. Pojęcie kryminologii i jej związki z innymi naukami
2. Kryminologia klasyczna i kryminologia pozytywistyczna
3. Pojęcie i rodzaje przestępczości
4. Przestępczość rzeczywista, ujawniona, nieujawniona, jej dynamika, nasilenie i rozmiary
5. Kryminologiczne teorie biopsychologiczne
6. Kryminologiczne teorie socjologiczne
7. Funkcje prawa karnego
8. Zasady prawa karnego
9. Formy stadialne i zjawiskowe popełnienia przestępstwa
10. Kary za przestępstwa
11. Okoliczności wyłączające bezprawność i winę
12. Przedawnienie
13. Zasady postępowania karnego
14. Etapy postępowania karnego
15. Pozytywne oraz negatywne przesłanki procesu karnego
16. Organy procesowe, strony oraz uczestnicy postępowania karnego
17. Dowody w procesie karnym
18. Środki zapobiegawcze w procesie karnym ze szczególnym uwzględnieniem tymczasowego aresztowania
19. Środki odwoławcze w procesie karnym
20. Funkcje prawa wykroczeń
21. Kary i środki karne za wykroczenia oraz środki oddziaływania wychowawczego
22. Podmioty postępowania w sprawach o wykroczenia
23. Czynności wyjaśniające
24. Postępowanie mandatowe
25. Pojęcie i funkcje prawa karnego skarbowego
26. Kary i środki karne w prawie karnym skarbowym
27. Rodzaje oraz przykłady przestępstw i wykroczeń skarbowych
28. Pojęcie i znaczenie wiktymologii
29. Wiktyalizacja pierwotna i wtórna
30. Czynniki wiktymizacji

31. Pojęcie i znaczenie suicydologii
32. Pojęcie i rodzaje samobójstw
33. Rozmiary, struktura oraz sposoby samobójstw
34. Pojęcie, podziały oraz funkcje prawa
35. Pojęcie i funkcje państwa
36. Źródła prawa
37. Uniwersalny i regionalny system praw człowieka oraz jego źródła
38. Europejski Trybunał Praw Człowieka
39. Pojęcie i obszary handlu ludźmi
40. Prawne i instytucjonalne formy przeciwdziałania handlu ludźmi oraz pomocy ofiarom
41. Pojęcie imprezy masowej i zasady jej organizacji
42. Pojęcie i przykłady subkultur przestępczych
43. Pojęcie ludobójstwa i jego rozwój
44. Europejski Nakaz Aresztowania
45. Międzynarodowy Trybunał Karny
46. Sądy
47. Prokuratura
48. Policja i inne instytucje typu policyjnego
49. Typy i rodzaje zakładów karnych
50. Służby specjalne
51. Korporacje ochrony prawa
52. Ochrona osób i mienia
53. Pojęcie i zakres przestępstw seksualnych
54. Pojęcie i rodzaje prostytucji
55. Systemy prawne traktowania prostytucji
56. Przestępstwa okołoprostytucyjne
57. Pojęcie, rodzaje i przyczyny korupcji
58. Pojęcie i znaczenie kryminalistyki
59. Pojęcie i klasyfikacje śladów kryminalistycznych
60. Identyfikacja grupowa a identyfikacja indywidualna
61. Podstawowe metody identyfikacji osób - antropometria, daktyloskopia, fonoskopia, osmologia
62. Identyfikacja rzeczy - mechanoskopia, traseologia, zakres badań dokumentów
63. Mikroślady
64. Pojęcie i rodzaje patologii społecznych

65. Pojęcie, rodzaje, przyczyny i skutki terroryzmu
66. Pojęcie, obszary aktywności i rozmiary przestępczości zorganizowanej
67. Pojęcie, obszary zainteresowań oraz rozmiary przestępczości gospodarczej
68. Pojęcie i sposoby zwalczania przestępczości narkotykowej
69. Pojęcie i rodzaje uzależnień oraz ich związki z przestępczością
70. Pojęcie, rodzaje, przyczyny i skutki przemocy w rodzinie
71. Pojęcie oraz skutki cyberprzestępczości
72. Pojęcie, obszary i podmioty zarządzania kryzysowego
73. Przyczyny, rozmiary oraz sposoby zabójstw
74. Charakterystyka przestępczości kobiet
75. Charakterystyka przestępczości cudzoziemców
76. Przyczyny, cechy oraz rozmiary przestępczości nieletnich
77. Podmioty postępowania z nieletnimi, w tym schroniska dla nieletnich i zakłady poprawcze
78. Sposoby zapobiegania przestępczości
79. Przepęstwa przeciwko środowisku naturalnemu
80. Przepęstwa przeciwko dokumentom
81. Pojęcie i zastosowanie biometrii
82. Podstawy stosowania oraz rodzaje środków przymusu bezpośredniego i broni palnej
83. Przepęstwa przeciwko dobrom kultury
84. Przepęstwa przeciwko własności intelektualnej
85. Pojęcie i obszary zastosowania medycyny sądowej
86. Pojęcie i sposoby resocjalizacji
87. Nadużycia wobec zwierząt
88. Pojęcie i rodzaje psychopatologii
89. Taktyka przesłuchania świadka
90. Szczególne kategorie świadków
91. Metody ustalania wiarygodności zeznań
92. Populizm penalny
93. Pojęcie i przykłady zbrodni nazistowskich i komunistycznych
94. Kryminologia a psychologia
95. Kryminologia a socjologia
96. Bezpieczeństwo w komunikacji i jego zagrożenia
97. Pojęcie i zasady świadczenia usług detektywistycznych
98. Zasady i znaczenie badań wariograficznych

99. Pojęcie i przyczyny przestępczości powrotnej

100. Dostęp do informacji i ich ochrona